

Finansal piyasalarda risk iştahi karışık bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklara olan talep dün ayrışan bir tablo çizdi. Makroekonomik veri akışının finansal varlıklara etkisi sınırlı kalırken, Avrupa ve Kuzey Amerika piyasalarında ayrışma görüldü. Uluslararası Para Fonu (IMF) Başkanı Kristalina Georgieva, küresel ekonominin son yaşanan şoklara karşı şaşırtıcı bir direnç gösterdiğini ancak pandemi sonrası görülen toparlanmanın yavaş ve dengesiz olduğunu söyledi. Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) Ekim ayı raporunda 2023 için küresel mal ticaretine ilişkin büyüme beklentisini savaş, yüksek enflasyon ve faiz nedeniyle %1,7'den %0,8'e çekti. Ekonomilerin gelecek yıl istikrarlı büyümesi beklentisiyle birlikte küresel mal ticareti büyüme tahminini 2024'te %3,2'den %3,3'e revize etti. ABD Merkez Bankası (Fed) üyesi ve San Francisco Fed Başkanı Mary Daly enflasyon ve iş gücü piyasası verilerinin olumlu sinyaller vermesi halinde faizleri sabit tutma taraftarı olduğunu söyledi. Avrupa Merkez Bankası (ECB) üyesi ve Fransa Merkez Bankası Başkanı Francois Villeroy enflasyondaki gerilemeye işaret ederek ECB'nin faiz artırımı yapması için bir neden görmediğini söyledi. Bir diğer ECB üyesi Peter Kazimir ise faiz artışlarının bitmesinden yana olduğunu söyledi. Bu ortamda ABD 10 yıllık tahvil faizi 2 baz puan düşüşle %4,72'ye, Almanya 10 yıllık tahvil faizi de 6 baz puan gerilemeyle %2,89 seviyesine indi. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %0,3 yükselirken, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksi %0,2 artış kaydetti. Dolar endeksi %0,4 düşerken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,2 değer kaybetti. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %2,0 gerilerken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %4,2 düşüş yaşandı. Altının ons fiyatı %0,1 düşüş gösterdi.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahi dün pozitif bir seyir izledi. TCMB, ihracatçı firmalara uygun maliyetli finansman desteği sağlanması amacıyla kullanılan reeskont kredilerinde yeni bir düzenlemeye gitti. Dünya Bankası bölgesel ekonomik görünüm güncelleme raporunda dirençli tüketici talebi ve politika belirsizliğindeki gerileme nedeniyle Türkiye'nin 2023 için ekonomik büyüme tahminini %3,2'den %4,2'ye yükseltti. 2024 yılı için büyüme tahminini ise

Günlük Değişimler

Dolar/TL	27,51	0,0%	BİST 100	8.488	1,9%
TR 2Y	29,73	-26 bp	TR 10Y	26,62	16 bp
DXY	106,3	-0,4%	MSCI Dünya	2.816	0,2%
Altın (ons, \$)	1.820	-0,1%	ABD 10Y	4,72	-2 bp
Brent (varil, \$)	84,1	-2,0%	Karbon (ton, €)	80,5	-1,4%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,0%
Dolar/Meksika Pesosu	1,7%
Dolar/Güney Afrika Randı	1,0%
İngiliz Sterlini/Dolar	0,5%
Euro/Dolar	0,4%
Dolar/Brezilya Reali	0,2%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-0,2%
Dolar/Japon Yeni	-0,4%
Dolar Endeksi	-0,4%

MSCI Endeksleri (Dolarbazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	1,8%
MSCI Asya Pasifik	0,6%
MSCI Avrupa	0,6%
MSCI GOÜ	0,3%
MSCI Dünya	0,2%
MSCI Kuzey Amerika	-0,1%
MSCI GOÜ Avrupa	-0,5%
MSCI Latin Amerika	-1,3%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	Hazine Nakit Dengesi (milyar TL)	Eylül		61,9
ABD	Tarım Dışı İştihadam Değişimi (bin kişi)	Eylül	170	187
ABD	İşsizlik Oranı	Eylül	3,7%	3,8%

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

%4,3'den, %3,1'e indirdi. Dün dalgalı bir seyir izleyen Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri günü sırasıyla %1,9 ve %1,8 artışla kapattı. Ülke risk primi ve kısa vadeli TL cinsi tahvil faizleri geriledi. Öte yandan TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,3 değer kaybetti.

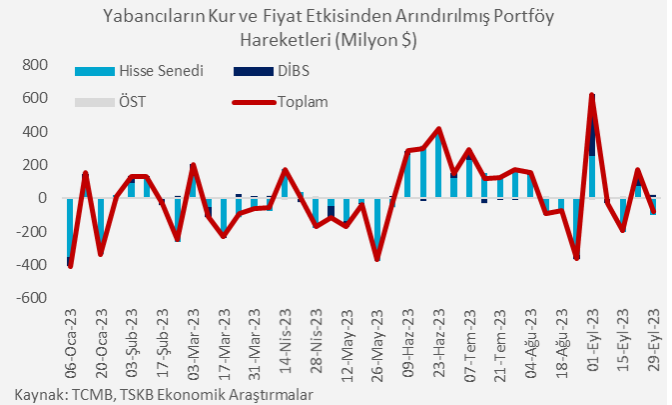
Yeni günde küresel piyasalar dünden kalan eğilimlerle karışık bir seyir izliyor. Hindistan Merkez Bankası beklentilerle uyumlu şekilde politika faizini %6,50'de sabit tuttu. Bugün küresel tarafta ABD Eylül ayı tarım dışı istihdam ve işsizlik oranı verileri takip edilecek. Yurtiçinde ise Eylül ayı Hazine nakit dengesi açıklanacak.

TCMB, ihracatçı firmalara uygun maliyetli finansman desteği sağlanması amacıyla kullanılan reeskont kredilerinde yeni bir düzenlemeye gitti. Bankalara gönderilen uygulama talimatına göre, reeskont kredilerinde finansman maliyeti düşürülürken, firma limitleri artırıldı. TCMB'nin ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredileri faizi hesaplama yönteminde yaptığı güncelleme sonucunda reeskont kredilerinin toplam faiz maliyetinin TCMB faizi seviyesini aşmaması kararlaştırıldı. Firma reeskont limitlerini ise KOBİ tanımında yer alan mali kriterin %50'si kadar belirleme kararı aldı. Buna göre, mikro işletmeler için reeskont limiti 5 milyon TL, küçük işletmeler için 50 milyon TL, orta ölçekli işletmeler için de 250 milyon TL olarak güncellendi.

Eylül'ün son haftasında TCMB rezervlerinde düşüş gözlemlendi. 29 Eylül'de biten haftada TCMB altın rezervleri haftalık bazda yaklaşık 1,0 milyar dolar azalırken, döviz rezervleri yaklaşık 2,2 milyar dolar geriledi. Böylece brüt rezervler 122,2 milyar dolara inerken, net rezervler 24,0 milyar dolardan 20,6 milyar dolar seviyesine düştü.

29 Eylül'de biten haftada yurtiçi yerleşiklerin yabancı para (YP) mevduatları yaklaşık 2,4 milyar dolar düşüş gösterdi. TCMB'nin verilerine göre, haftalık bazda hanehalkı YP mevduatı parite etkisinden arındırılmış olarak 0,9 milyar dolar gerilerken, tüzel kişiler YP mevduat parite etkisinden arındırılmış olarak 1,5 milyar dolar azaldı. 29 Eylül 2023 itibarıyla bankalardaki toplam YP mevduat miktarı, geçen yılın aynı dönemine göre %15,4 azalarak 204,7 milyar dolar oldu.

Yabancıların Türk finansal varlıklarına ilgisi 29 Eylül haftasında negatif döndü. TCMB'nin fiyat ve kur etkilerinden arındırılmış verilerine göre, yurtdışı yerleşikler 29 Eylül'de biten haftada 98,3 milyon dolar karşılığı Türk hisse senedi satışı yaparken, devlet iç borçlanma senetlerinde (DİBS) portföylerini 18,2 milyon dolar artırdılar. Böylece hafta genelinde yabancılar toplamda 79,8 milyon dolarlık Türk finansal varlık satışı yapmış oldular.

Şirket ve Sektör Haberleri

Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) 3 şirketin halka arzına onay verdi. SPK Haftalık Bülteni'ne göre, kurul, MHR Gayrimenkul'ün 4,30 liradan, Dofer Yapı'nın 17,11 liradan ve Borlease Otomotiv'in 25,29 liradan halka arz başvurusunu onayladı.

6 Şubat depreminde yapıları orta ve üzeri hasarlı tespit edilen gerçek ve tüzel kişi maliklere hibe ve yapım desteği kredisi verilecek. Resmî Gazete'de yayımlanan karara göre kredi limitleri konut için 750 bin TL, ahır bulunan konut için 1 milyon TL, iş yeri için 400 bin TL olarak belirlendi. Hibe yardımları ise nakdi olarak konut için 750 bin TL işyerleri için ise 400 bin TL olarak veya yapılacak inşaatın büyüklüğü ve niteliği gibi hususlar doğrultusunda aynı olarak inşaat malzemesi verilmek suretiyle ve/ya yapımına yönelik işler için hak sahiplerine bağımsız bölüm başına 40 bin TL nakit olarak verilecek.

Şirket ve Sektör Haberleri

Türkiye İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneği'nin (İMSAD) raporuna göre Temmuz ayında inşaat malzemesi sanayi üretimi yıllık %29,8 arttı. Bu sonuçta artan çalışma günü sayısı rol oynadı. Temmuz ayında dış pazar talep koşulları zayıf kalmaya devam ederken iç pazarda seçim sonrası yeni fiyatlamalar ve ekonomi politikaları belirleyici oldu.

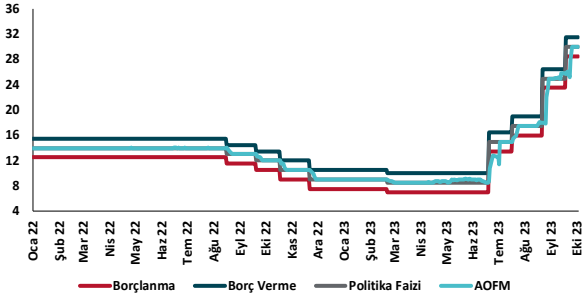
"Türkiye-ABD Hükümetlerarası Enerji ve İklim Diyalogu Programı"nın Kasım ayında devreye alınması planlanıyor. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar yaptığı açıklamada, ABD'li yatırımcılardan ve finans çevrelerinden Türkiye'ye ilgi olduğunu ve bu kapsamda yeni bir mekanizma olan "Türkiye-ABD Hükümetlerarası Enerji ve İklim Diyalogu Programı"nın Kasım ayında devreye almayı planladıklarını söyledi. Türkiye'nin enerji gündemine ilişkin bilgiler de paylaşan Bakan Bayraktar, Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nde ilk reaktörün devreye alınma tarihi olarak 29 Ekim 2024'ü hedeflediklerini belirtirken Trakya'da bir nükleer güç santrali inşaatı için Çin ile birkaç ay içerisinde anlaşmak istediklerini ifade etti. Bakan Bayraktar ayrıca, İsrail doğal gazının Türkiye'den Avrupa'ya taşınması konusunda görüşmelerin devam ettiğini ifade ederken, Sakarya doğal gaz sahasında birkaç yıl içerisinde günlük 40 milyon metreküp doğal gazın sisteme alınacağını sözlerine ekledi.

2016-2021 yılları arasında aşırı hava olayları 43 milyon çocuğun yerinden edilmesine yol açtı. Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) ve Ülke İçinde Yerinden Edilme İzleme Merkezi'nin (IDMC) ortak çalışmasına göre bu rakam her gün evini ve okulunu geride bırakmak zorunda kalan 20.000 çocuk anlamına geliyor. Yerinden edilmelerin %95'i fırtınalar ve seller kaynaklı olurken araştırmacılar bu rakamın iklim krizi etkisiyle aşırı hava olaylarının yoğunlaşması sonucunda yükselmesini beklediklerini ifade ediyorlar.

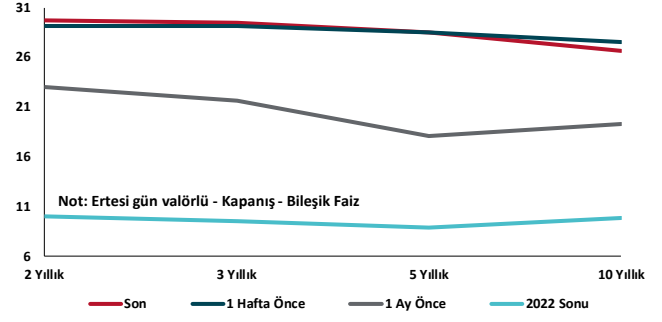
Kalkınma Gündemi

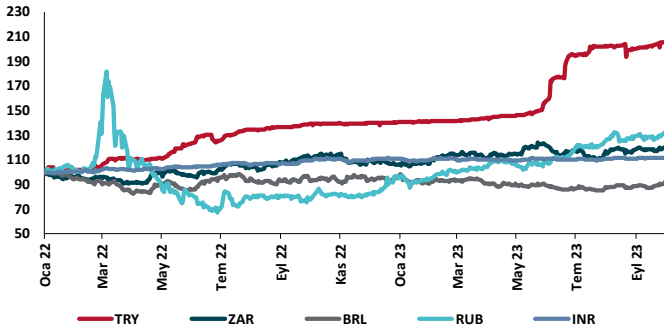
TCMB Faiz Koridoru

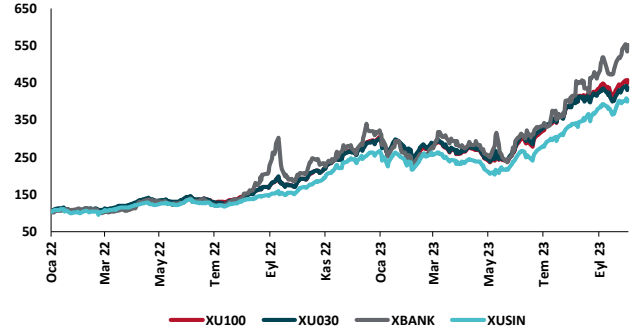
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

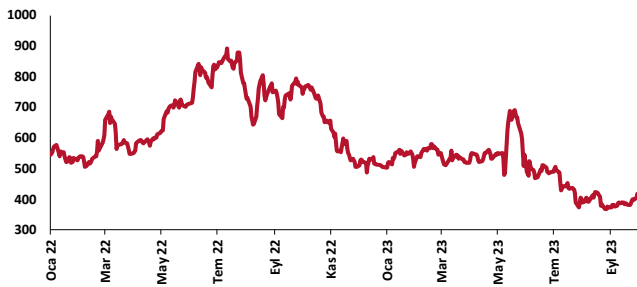
USD/GOÜ Para Birimleri (31/12/2021=100)

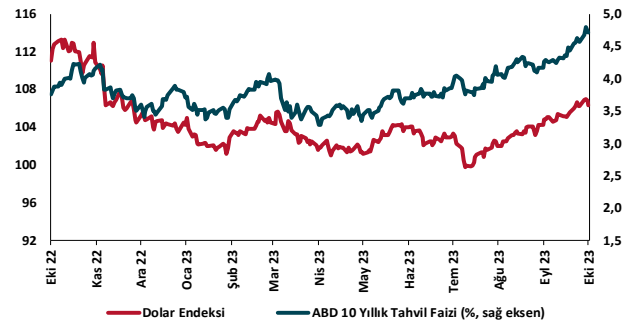
Ulusal Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)

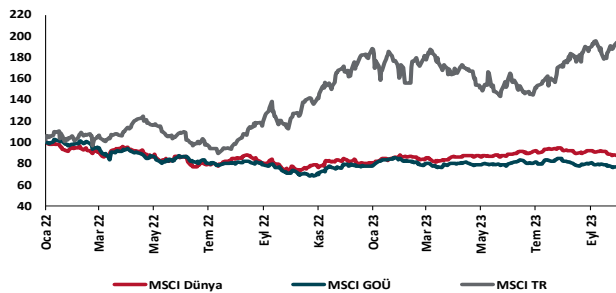
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

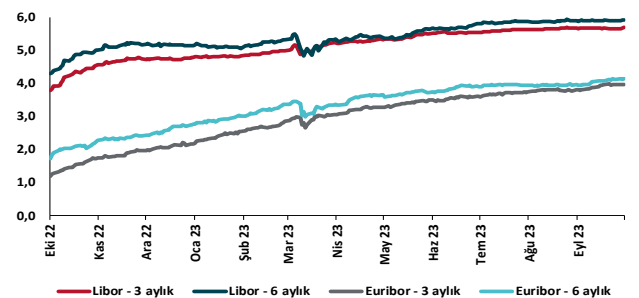
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2023 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.